

POWSTANIE STYCZNIOWE

Pakiet edukacyjny
Muzeum Historii Polski

Salony w XIX w.

1 ■ Zapoznaj się z tekstami i odpowiedz na pytania zamieszczone pod źródłami

[...] dom moich rodziców, dał hasło do rozbudzenia umysłów i wskrzeszenia życia towarzyskiego. Oboje [...] nosili na sobie cechy wyjątkowe, a przyjaciół i znajomych mądrze umieli dobierać. To też nie minęło wiele czasu, a już dom ich przyciągnął wszystko, co było najlepszego w stolicy i zaczął wzajem na nie promieniować. [...]

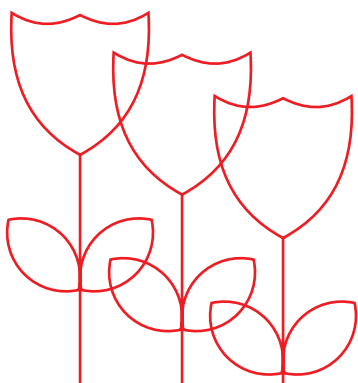
Pamiętnik Deotymy (Jadwigi Łuszczewskiej), Warszawa 1910, polona.pl

Wieczory poniedziałkowe rodziców Deotymy były i pozostaną epoką w kronice Warszawy [...]. Na wieczorach owych powstała pierwsza myśl założenia pisma miesięcznego, które od roku 1841 jako Biblioteka Warszawska stało się [...] tajną, niejako Akademią Umiejętności, gdyż członkowie redakcji podzieliwszy się na wydziały: literatury, filozofii, poezji, umiejętności ścisłych i historii, odbywali tam posiedzenia tygodniowe, dyskutowali nad nimi – a to wszystko budziło ruch i nie pozwalało umysłom drętwieć w oczekiwaniu przyszłości lepszej.

A. Kraushar, Salony i zebrania warszawskie na schyłku wieku XVIII-go i w ubiegłym stuleciu, Warszawa 1916, Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Na zebraniach czwartkowych u państwa Wójcickich: Kazimierza Władysława [literat i wydawca] i jego żony Hanny [...] bywali przeważnie członkowie redakcji „Biblioteki Warszawskiej i wybitniejsi obywatele. [...] Recytowano na owych wieczorkach wiersze przez cenzurę z pism ówczesnych wymazane, ważniejsze czerwonym ołówkiem przekreślone artykuły literackie, grywano niekiedy jednodniówki Fredry.

A. Kraushar, Salony i zebrania warszawskie na schyłku wieku XVIII-go i w ubiegłym stuleciu, Warszawa 1916, Zakład Narodowy im. Ossolińskich

1. Jaką rolę pełniły spotkania o których mowa w źródłach?

2. Jakie były efekty tych spotkań?

3. Jaki mógł być długofalowy skutek tego typu spotkań?

F. Kozłowski, Wnętrze salonu Wacława i Niny Łuszczewskich, Muzeum Warszawy

2. We wspomnieniach Leon Potocki, bystry i ciekawy obserwator życia towarzyskiego Warszawy, odtwarza barwny obraz zebrań w rodzinie Łuszczewskich:

Tam – pisze – obok filozofa – powieściopisarz, obok filozofki – zimny matematyk, tu poeta, tam astronom, zoolog, humorysta, mecenas, wojskowy, dyplomata, doktor medycyny, artysta muzyczny, architekt, malarz, drukarz i aktor. Tam nieraz usłyszysz zbawienne słowo uczonego kapłana [...] tam każdy cudzoziemiec, przez nasze przejeżdżający miasto, zapraszany bywa, tam ogólne zebranie całej arystokracji umysłowej, całego naukowego ruchu, krajowego postępu. Tam usłyszysz uczoną dyskusję, recenzję nowego dzieła, nowej teatralnej sztuki [...].

Kraushar, *Salony i zebrania warszawskie na schyłku wieku XVIII-go i w ubiegłym stuleciu*,
Warszawa 1916, Zakład Narodowy im. Ossolińskich

1. Kto uczestniczył w spotkaniach w salonie Łuszczewskich?

.....

.....

.....

2. Zapoznaj się z imionami i nazwiskami osób, które bywały w salonie Łuszczewskich. Dopasuj do nich krótkie opisy, a następnie na podstawie tekstu wpisz określenie dotyczące tego, czym te osoby się zajmowały.

Stanisław Moniuszko	poeta romantyczny, etnograf, rzeźbiarz, autor tekstu „Rosta kalina...”	
Maria Kalergis	malarz batalista okresu romantyzmu	
Teofil Lenartowicz	kompozytor, dyrygent, autor „Halki” i „Strasznego dworu”	
Jan Baranowski	pianistka, mecenaska sztuki, współzałożycielka Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego	
January Suchodolski	astronom, przyrodnik, profesor Szkoły Głównej, dyrektor Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego	

Kartę opracowała: Gabriela Sierocińska-Dec